

İZMİR KATİP ÇELEBİ
ÜNİVERSİTESİ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Turkish
National Commission
for UNESCO

T.C. BAŞBAKANLIK
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

Uluslararası International
Katip Çelebi
Araştırmaları Sempozyumu Research Symposium
26-28 Mart 2015 March 26-28, 2015

Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi

Kâtip Çelebi Uygulama ve Araştırma Merkezi

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ
ÜNİVERSİTESİ

ULUSLARARASI KÂTİP ÇELEBİ ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

26-28 MART 2015

INTERNATIONAL KATIP CELEBI RESEARCH SYMPOSIUM

26-28 MARCH 2015

YER: Kâtip Çelebi Üniversitesi Çiğli Ana Yerleşkesi Konferans Salonu-İZMİR

VENUE: Kâtip Celebi University Main Campus Conference Halls-İZMİR

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Çiğli Ana Yerleşkesi-Balatçık, PK 35620, Çiğli-İZMİR

0232 329 35 35/8502

Çelebi'mizi sordum

O zî-fünûn dediler

Sempozyyumunu sordum

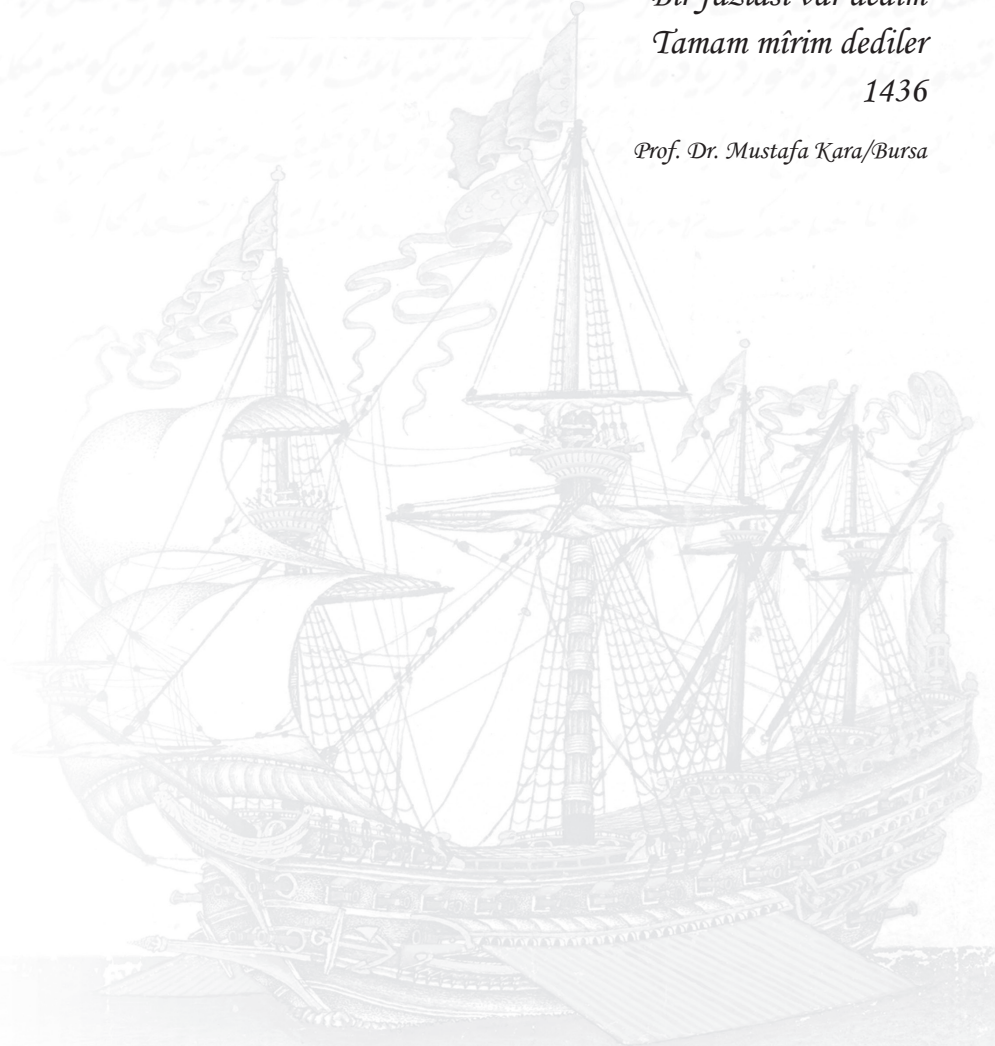
"KEŞFU'Z-Z'ÜN'ÜN" dediler

Bir fazlası var dedim

Tamam mîrim dediler

1436

Prof. Dr. Mustafa Kara/Bursa

ONUR KURULU/SYMPIOSIUM HONORY BOARD

Mustafa TOPRAK

İzmir Valisi

Prof. Dr. Turan KARATAŞ

Atatürk Kùltür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Atatürk Kùltür Merkezi Başkanı

Prof. Dr. Galip AKHAN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü

DÜZENLEME KURULU/ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Turan GÖKÇE

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Prof. Dr. Saffet KÖSE

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Prof. Dr. Muhsin AKBAŞ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Doç. Dr. Cahit TELCİ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Doç. Dr. Özer KÜPELİ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf AYÖNÜ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Doç. Dr. Aydın IŞIK

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Mikail ACIPINAR

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. İrfan KOKDAŞ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nilgün N. KARA

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Fatma A. YİĞİT

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Beycan HOCAOĞLU

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

SEKRETARYA/SECRETARAIT

Yrd. Doç. Dr. Mikail ACIPINAR

Yrd. Doç. Dr. İrfan KOKDAŞ

26 Mart 2015

26 March 2015

Açılış Günü Programı

Opening Day Programme

10:30

Protokol Konuşmaları

Protocol Speeches

Prof. Dr. Galip AKHAN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Turan KARATAŞ

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı

Mustafa TOPRAK

İzmir Valisi

11:00

Açılış Bildirisi

Opening Speech

Prof. Dr. Mehmet AYDIN

Bir Medeniyet Mütefekkiri Olarak Kâtip Çelebi

12:00-13:00

Öğle Yemeği

Lunch

26
Mart

I. OTURUM / SESSION I

DÜŞÜNCE DÜNYASI-I

THE MENTAL WORLD OF KATIP CELEBI-I

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Feridun EMECEN

- 13:00-13:15** Prof. Dr. ÖZER ERGENÇ / 17. Yüzyılda Kâtip Çelebi'de Bilgi Algısı
- 13:15-13:30** Prof. Dr. Salim AYDÜZ / Aklî-Naklî İlimler Tartışmaları ve Kâtip Çelebi'nin Düşünceleri
- 13:30-13:45** Yrd. Doç. Dr. Bilal YURTOĞLU / Kâtip Çelebi'nin Düşünce Dünyasından Görünümler
- 13:45-14:00** Prof. Dr. Tülay ARTAN / Osmanlı Kadimciliği
- 14:00-14:15** Tartışma / Discussion
- 14:15-14:30** Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break

II. OTURUM / SESSION II

ÇELEBİLER ÇAĞI

THE AGE OF CELEBIS

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Mustafa KARA

- 14:30-14:45** Prof. Dr. Mehmet Ali ÜNAL / Kâtip Çelebi ve Kadızâdeliler Zihniyeti
- 14:45-15:00** Prof. Dr. Erhan AFYONCU / Kâtip Çelebi Zamanında Osmanlı Maliye Bürokrasisi
- 15:00-15:15** Doç. Dr. Orlin SABEV / İbrahim Müteferrika and Katib Çelebi's *Cihannüma*
- 15:15-15:30** Yrd. Doç. Dr. Zeynep AYCİBİN / Kâtip Çelebi'nin Eserlerinde Siyasi Tenkidler
- 15:30-15:45** Yrd. Doç. Dr. Gülçin TUNALI / Kâtip Çelebi ve Sonrasında 'Cumhur' Kavramının Serencamı
- 15:45-16:00** Tartışma / Discussion
- 16:00-16:15** Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break

26
Mart

III. OTURUM / SESSION III

DÜŞÜNCE DÜNYASI-II

THE MENTAL WORLD OF KÂTİP CELEBI-II

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Mehmet AYDIN

- 16:15-16:30** Prof. Dr. Mustafa KARA / Kâtip Çelebi'nin Kadızâdelilere Bakışı ve Mehmed Şemseddin Mısırlı'nın Konuyla İlgili Bir Risalesi
- 16:30-16:45** Yrd. Doç. Dr. Hatice TOKSÖZ / Âlemden Allah'a: Kâtip Çelebi'ye Göre İsbât-ı Vâcib
- 16:45-17:00** Doç. Dr. Mustafa ALKAN & Arş. Gör. Ferdi GÖKBUĞA / Kâtip Çelebi'de Medeniyet Anlayışı
- 17:00 -17:15** Prof. Dr. Hakan CEVHER / Kâtip Çelebi ve Musiki!
- 17:15-17:30** Tartışma / Discussion
- 19:30** Akşam Yemeği / Dinner

27 Mart 2015 / 27 March 2015

I. OTURUM / SESSION I

CİHANNÜMA

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR

- 09:30-09:45** Prof. Dr. Jean Louis BACQUE- GRAMMONT / Remarques sur l'Europe dans le Cihân-nüma de Katib Celebi
- 09:45-10:00** Prof. Dr. Tuncer BAYKARA / Osmanlılarda Coğrafya ve Matbu Cihannüma'nın Yeri
- 10:00-10:15** Prof. Dr. Osman GÜMÜŞÇÜ / Kâtip Çelebi'nin Türk Coğrafya Tarihindeki Yeri Üzerine
- 10:15:10:30** Yrd. Doç. Dr. İnan KALAYCIOĞULLARI / İbrahim Müteferrika ve Cihânnümâ'ya Yaptığı Ekler
- 10:30-10:45** Yrd. Doç. Dr. Nazan KARAKAŞ ÖZÜR / Coğrafyanın Cihannüması: Coğrafyacıların Cihannüma İncelemeleri
- 10:45-11:00** Tartışma / Discussion
- 11:00-11:15** Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break

II. OTURUM / SESSION II

A Salonu / Hall A

SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT

SOCIAL AND ECONOMIC LIFE

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. İsmail AKA

- 11:15-11:30** Prof. Dr. Erol ÖZVAR / Kâtip Çelebi ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Onyedinci Yüzyıl Krizi
- 11:30-11:45** Prof. Dr. Şenol ÇELİK / Kâtip Çelebi'nin Fezlekesi'nde, Padişah Seferlerine (Seyahatlerine) Dair Verilen Bilgiler ve Kaynakları
- 11:45-12:00** Prof. Dr. Hatice AYNUR / Çelebiler Çağında Bir Çelebi: Cevri Çelebi (Ö.1654)
- 12:00-12:15** Dr. Fatih ERMİŞ / Organik Devlet Anlayışında Bir Sıçrama: Katib Çelebi'nin Elinde Ahlat-ı Erbaa
- 12:15-12:30** Tartışma / Discussion
- 12:30-14:15** Öğle Yemeği / Lunch

B Salonu/Hall B

KÂTİP ÇELEBİ VE ESERLERİ

KATIP CELEBI AND HIS WORKS

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Tuncer Baykara

- 11:15-11:30** Doç. Dr. Nabil al-TIKRITI / An Ottoman View of World History: Katib Celebi's Takvimu't-Tevarih
- 11:30-11:45** Prof. Dr. Kemal SÖZEN / Kâtip Çelebi'de Bilgi ve Yöntem
- 11:45-12:00** Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR / Johann Carion Kroniğinin Kâtip Çelebi Tercümesine Dair
- 12:00-12:15** Prof. Dr. Levent KAYAPINAR / Türkiye'de Bizans Çalışmalarının Öncüsü Olarak Kâtip Çelebi
- 12:15-12:30** Tartışma / Discussion
- 12:30-14:15** Öğle Yemeği / Lunch

27
Mart

III. OTURUM / SESSION III
DENİZCİLİK TARİHİ VE KARTOGRAFYA
MARITIME HISTORY AND CARTOGRAPHY

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. Özer ERGENÇ

- 14:15-14:30** Prof. Dr. İdris BOSTAN / 17. Yüzyılda Osmanlı Denizciliđi ve Kâtip Çelebi
- 14:30-14:45** Prof. Dr. Yusuf OĞUZOĞLU / Kâtip Çelebi'ye Göre Karadeniz Dünyası
- 14:45-15:00** Doç. Dr. Ersin GÜLSOY / Kâtip Çelebi'nin Girit Seferi Hakkında Verdiđi Bilgiler ve Bunların Arşiv Vesikalarıyla Karşılaştırılması
- 15:00-15:15** Prof. Dr. Thomas GOODRICH / Two Centuries of Ottoman Maps before Kâtip Chelebi
- 15:15:15:30** Tartışma/Discussion
- 15:30-15:45** Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break

IV. OTURUM/SESSION IV
OSMANLI VE AVRUPA COĐRAFYASI
OTTOMAN AND EUROPEAN GEOGRAPHY

Oturum Başkanı / Chair

Prof. Dr. İdris BOSTAN

- 15:45-16:00** Doç. Dr. İbrahim ŞİRİN / Kâtip Çelebi'nin Avrupası
- 16:00-16:15** Dr. Marinos SARIYANNIS/ Katib Celebi's Position in Early Modern Ottoman Political Thought
- 16:15-16:30** Yrd. Doç. Dr. İrfan KOKDAŞ / 17. yüzyıl Osmanlı Coğrafya ve Yönetim Zihniyetinde Kopuş ve Devamlılıklar: Kâtip Çelebi'de Rumeli ve Bosna
- 16:30-16:45** Tartışma/Discussion
- 16:45-17:00** Çay-Kahve Arası / Tea-Coffee Break
- 17:00-18:00** **Kapanış ve Deđerlendirme/Closing Remarks**
- 19:30** Akşam Yemeđ / Dinner

28
Mart

28 Mart 2015 / 28 March 2015

07:30-08:30 Kahvaltı & Otelden Ayrılış / Breakfast & Departure from the Hotel

10:00-12:00 Tire

12:00-13:00 Öğle Yemeği / Lunch

13:00-15:30 Birgi

15:30 Birgi'den Ayrılış / Departure from Birgi

28
Mart

KATILIMCILAR

KARATAŞ, Turan (Prof. Dr.)	Atatürk Kültür Merkezi Başkanı (Türkiye)
AKHAN, Galip (Prof. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü (Türkiye)
ACIPINAR, Mikail (Yrd. Doç. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
AFYONCU, Erhan (Prof. Dr.)	Marmara Üniversitesi (Türkiye)
AKA, İsmail (Prof. Dr.)	Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)
AKBAŞ, Muhsin (Prof. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
AKKUŞ YIĞIT, Fatma (Yrd. Doç. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
ALKAN, Mustafa (Doç. Dr.)	Gazi Üniversitesi (Türkiye)
AL-TIKRITI, Nabil (Doç. Dr.)	University of Mary Washington (ABD)
ARTAN, Tülay (Prof. Dr.)	Sabancı Üniversitesi (Türkiye)
AYCİBİN, Zeynep (Yrd. Doç. Dr.)	Mimar Sinan Üniversitesi (Türkiye)
AYDIN, Mehmet (Prof. Dr.)	Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)
AYDÜZ, Salim (Prof. Dr.)	The University of Manchester (İngiltere)
AYNUR, Hatice (Prof. Dr.)	İstanbul Şehir Üniversitesi (Türkiye)
AYÖNÜ, Yusuf (Doç. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
BACQUE-GRAMMONT, Jean L. (Prof. Dr.)	Directeur de recherche émérite au CNRS (Fransa)
BAYKARA, Tuncer (Prof. Dr.)	Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)
BOSTAN, İdris (Prof. Dr.)	İstanbul Üniversitesi (Türkiye)
CEVHER, Hakan (Prof. Dr.)	Ege Üniversitesi (Türkiye)
ÇELİK, Şenol (Prof. Dr.)	Balıkesir Üniversitesi (Türkiye)
EMECEN, Feridun (Prof. Dr.)	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi (Türkiye)
ERGENÇ, Özer (Prof. Dr.)	Bilkent Üniversitesi (Türkiye)
ERMİŞ, Fatih (Dr.)	Universität Tübingen (Almanya)
GOODRICH, Thomas (Prof. Dr.)	Emekli Öğretim Üyesi (ABD)
GÖKBUĞA, Ferdi (Arş. Gör.)	Gazi Üniversitesi (Türkiye)
GÖKÇE, Turan (Prof. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
GÜLSOY, Ersin (Doç. Dr.)	Atatürk Üniversitesi (Türkiye)
GÜMÜŞÇÜ, Osman (Prof. Dr.)	Çankırı Karatekin Üniversitesi (Türkiye)
HOCAOĞLU, Beycan (Yrd. Doç. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
IŞIK, Aydın (Doç. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
KALAYCIOĞULLARI, İnan (Yrd. Doç. Dr.)	Ankara Üniversitesi (Türkiye)
KARA, Mustafa (Prof. Dr.)	Uludağ Üniversitesi (Türkiye)
KARA, Nilgün Nurhan (Yrd. Doç. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)
KARAKAŞ ÖZÜR, Nazan (Yrd. Doç. Dr.)	Çankırı Karatekin Üniversitesi (Türkiye)
KAYAPINAR, Ayşe (Prof. Dr.)	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

KAYAPINAR, Levent (Prof. Dr.)

KOKDAŞ, İrfan (Yrd. Doç. Dr.)

KÖSE, Saffet (Prof. Dr.)

KÜPELİ, Özer (Doç. Dr.)

OĞUZOĞLU, Yusuf (Prof. Dr.)

ÖZTÜFEKÇİ, Mücahit Yalçın (Öğr. Gör.)

ÖZVAR, Erol (Prof. Dr.)

SABEV, Orlin (Doç. Dr.)

SARIYANNIS, Marinos (Dr.)

SÖZEN, Kemal (Prof. Dr.)

ŞİRİN, İbrahim, (Doç. Dr.)

TELCİ, Cahit (Doç. Dr.)

TOKSÖZ, Hatice (Yrd. Doç. Dr.)

TUNALI, Gülçin (Yrd. Doç. Dr.)

ÜNAL, Mehmet Ali, (Prof. Dr.)

YALÇIN, Haydar (Yrd. Doç. Dr.)

YURTOĞLU, Bilal (Yrd. Doç. Dr.)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

Düzce Üniversitesi (Türkiye)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

Marmara Üniversitesi (Türkiye)

Bulgarian Academy of Sciences (Bulgaristan)

FORTH/IMS (Yunanistan)

Akdeniz Üniversitesi (Türkiye)

Kocaeli Üniversitesi (Türkiye)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

Süleyman Demirel Üniversitesi (Türkiye)

Afyon Kocatepe Üniversitesi (Türkiye)

Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Türkiye)

Kastamonu Üniversitesi (Türkiye)

